

COMISIA NAȚIONALĂ DE STRATEGIE ȘI PROGNOZĂ

**ESTIMAREA EVOLUȚIEI INDUSTRIEI
ÎN TRIMESTRUL I 2022
PE BAZA ANCHETEI DE CONJUNCTURĂ**

- martie 2022 -

**ESTIMAREA EVOLUȚIEI INDUSTRIEI ÎN TRIMESTRUL I 2022
PE BAZA ANCHETEI DE CONJUNCTURĂ****Tendințe
generale**

Activitatea industrială a marcat o anumită redresare în cursul anului 2021, avându-se în vedere un grad mai mare de funcționare a industriei și o revenire parțială la situația anterioară pandemiei, însă contextul generat de Covid-19 a continuat să afecteze ansamblul economiei românești, prin închiderile parțiale ale activității, precum și prin restricțiile care au variat în funcție de amplitudinea problemelor medicale. Important de subliniat a fost o creștere importantă a prețurilor producției industriale, în special în ultima parte a anului 2021, precum și blocările lanțurilor de aprovizionare, pe diverse segmente industriale, care au determinat probleme importante la nivel de industrie, precum și pe ansamblul economiei românești.

Anul 2022 a debutat cu un noi probleme legate de pandemie, precum și cele legate de creșterea prețurilor energetice, la combustibili, precum și la materii prime, respectiv menținerea unor blocări legate de lanțurile de aprovizionare în anumite segmente industriale. Pe fondul unor restricții aplicate în anumite ramuri industriale, în funcție de situația medicală existentă, în primele trei luni ale anului curent putem observa noi scăderi ale unora dintre indicatorii economici, dar care se încadrează într-o anumită marjă specifică intervalului de prognozat.

Astfel, **analiza evoluției industriei în trimestrul I 2022 raportat la perioada corespunzătoare din anul precedent**, conform estimărilor agenților economici din eșantion, estimează o evoluție ușor pozitivă, în ceea ce privește producția industrială, respectiv productivitatea muncii, coroborată cu scăderi mai ample în cazul cifrei de afaceri pe total, respectiv pe piața internă. Stocurile de produse finite, precum și costul unitar cu forța de muncă se vor încadra pe un palier pozitiv, în condițiile revenirii la finalul lunii ianuarie, respectiv februarie a crizei Covid-19 și pe măsura epuizării efectului de bază favorabil.

Tabel nr.1 Evoluția principalilor indicatori din industrie

- modif.proc.fată de perioada coresp.din anul anterior,% -

	2021				2022
	Trim.I	Trim.II	Trim.III	Trim. IV	Trim. I
1. Producția industrială*	3,0	32,8	0,6	-2,1	+0,1
2. Cifra de afaceri** – total	4,5	36,6	-3,4	-9,3	-7,6
➤ intern	3,0	27,2	-2,1	-11,4	-13,3
➤ extern	6,2	50,9	-5,1	-6,8	-0,8
3. Stocuri de produse finite	-0,7	22,1	13,7	19,6	21,0
4. Număr mediu de salariați	-3,8	-0,6	0,0	-0,4	-0,4
5. Productivitatea muncii	7,5	33,0	0,2	-2,0	0,5

*Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS;**Pentru trimestrul I 2022 – rezultatele din ancheta de conjunctură*** serie brută; **deflatată, cu indicele prețurilor producției industriale*

Producția industrială se așteaptă să crească ușor cu 0,1%, la nivelul primului trimestru al anului curent, avându-se în vedere tendința de evoluție a acestui indicator în primele trei luni ale anului, precum și restricțiile deja impuse. În condițiile unei posibile scăderi de 13,3% în volum a cifrei de afaceri pe piața internă, dar și a unei ușoare contracții a cererii externe de 0,8%, se așteaptă ca cifra de afaceri pe total industrie să scadă cu 7,6%. Stocurile de produse finite sunt estimate de agenții economici să consemneze o majorare semnificativă de circa 21%, în primul trimestru al acestui an, comparativ cu trimestrul I al anului trecut, după creșteri importante în perioadele similare, de-a lungul anului 2021.

Numărul mediu de salariați se apreciază că va scădea ușor, cu 0,4% în primul trimestru al anului curent față de perioada similară, continuând tendința de reducere din ultimul trimestru al anului 2021. În aceste condiții și în contextul unei creșteri ușoare, de 0,1% a producției industriale, se estimează o mărire a productivității muncii de 0,5%, pentru aceeași perioadă de analiză.

Referitor la **primul trimestru al anului curent comparativ cu trimestrul anterior**, agenții economici indică o evoluție ușor pozitivă a mai multor indicatori din sfera industrială, dar și a unei reduceri a cifrei de afaceri pe total, în special pe piața internă, respectiv a costului unitar cu forța de muncă.

Astfel, agenții economici previzionează o creștere de 0,9% a producției industriale, ce se situează în marja de oscilație a acestei perioade de analiză pentru indicatorul menționat, avându-se în vedere și majorarea precedentă, de 2,6%, a producției industriale în trimestrul IV 2021 față de trimestrul anterior. De asemenea, pentru cifra de afaceri pe total industrie se anticipează o reducere de 1,8%, avându-se în vedere majorarea de 6,4% a cererii externe, coroborată cu evoluția exporturilor totale de bunuri (5,4%), dar și o evoluție în scădere pentru cifra de afaceri pe piața internă (-8,5%).

Tabel nr.2 Evoluția trimestrială a principalilor indicatori din industrie

- modificări procentuale față de trimestrul anterior, % -

	2021				2022
	Trim. I	Trim.II	Trim.III	Trim. IV	Trim. I
1. Producția industrială*	-1,3	0,3	-3,6	2,6	0,9
2. Cifra de afaceri** – total	-3,6	4,3	-6,3	-3,8	-1,8
➤ intern	-6,5	8,1	-1,7	-10,7	-8,5
➤ extern	0,0	-0,3	-12,0	6,2	6,4
3. Stocurile de produse finite	5,7	-10,3	4,6	20,7	6,9
4. Numărul mediu de salariați	0,1	0,0	-0,3	-0,2	0,1
5. Productivitatea muncii	-1,8	0,2	-3,4	3,0	0,8

Sursa: prelucrări CNP pe baza datelor INS;

Pentru trimestrul I 2022 – rezultatele din ancheta de conjunctură

* serie brută; **deflatată, cu indicele prețurilor producției industriale

De asemenea, agenții economici apreciază că în primul trimestru al anului, comparativ cu trimestrul IV din 2021, volumul stocurilor de produse finite va continua tendința de creștere, majorându-se cu 6,9% față de trimestrul anterior, tendință ce urmează după evoluții pozitive ale acestora în trimestrele III și IV 2021, raportate la perioadele precedente (4,6%; 20,7%).

În aceeași perioadă de analiză, se estimează că numărul mediu al salariaților va crește ușor, cu 0,1%, față de trimestrul anterior din anul 2021, ceea ce în contextul măririi producției industriale va determina o creștere de 0,8% a productivității muncii.

Analiza detaliată a principalilor indicatori rezultați din ancheta de conjunctură în sectorul industrial

Producția industrială

În cel de-al patrulea trimestru al anului 2021, producția industrială a crescut cu 2,6% față de trimestrul anterior, această evoluție situându-se peste așteptările inițiale pentru acest indicator (1,4%). Comparativ cu trimestrul IV 2020, producția industrială a scăzut cu 2,1% (cu 1,1 puncte procentuale mai puțin decât prognoza inițială de -3,2%), iar la nivel de an s-a majorat cu 7,1% față de anul 2020, cifră estimată apropiat, la 6,8%, în lucrarea anterioară.

Diferența de 1,2 puncte procentuale dintre realizările statistice ale producției industriale, față de trimestrul anterior și estimarea inițială de 1,4% (din lucrarea anterioară) s-a datorat evoluției peste predicțiile inițiale a unor ramuri, fiind complicat de anticipat de către agenții economici activitatea lor economică, într-un mod cât mai aproape de condițiile din piață, pe fondul menținerii incertitudinilor în mediul economic actual.

Cele mai ample diferențe pot fi menționate în cazul anumitor ramuri care s-au situat peste așteptările estimate, deoarece au fost prevăzute majorări de amplitudini mai mici, rezultând creșteri mai mari și anume: fabricarea produselor textile (9,0 puncte procentuale), activități de servicii anexe extracției (6,5 puncte procentuale), tipărirea și reproducerea activităților pe suporturi (5,6 puncte procentuale) sau au fost prognozate scăderi și au rezultat în final creșteri, cum ar fi: fabricarea autovehiculelor de transport rutier (17,4 puncte procentuale), fabricarea echipamentelor electrice (8,9 puncte procentuale), alte activități extractive (8,7 puncte procentuale), fabricarea de mașini, utilaje și echipamente (8,0 puncte procentuale) sau fabricarea de mobilă (6,7 puncte procentuale).

Au existat și situații pentru care au fost prognozate scăderi importante ale producției industriale și au rezultat reduceri mai puțin pronunțate ale acestora, în intervalul de analiză, cum ar fi: fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice (8,4 puncte procentuale), fabricarea produselor farmaceutice de bază (7,9 puncte procentuale), fabricarea altor produse din minerale nemetalice (7,3 puncte procentuale), fabricarea băuturilor (6,9 puncte procentuale) sau fabricarea altor mijloace de transport (5,2 puncte procentuale).

La nivelul anului 2021, producția industrială a crescut cu 7,1%, comparativ cu anul 2020, evoluție rezultată în urma creșterii cererii pentru mai multe ramuri, atât pe piața internă, cât și pe piața externă.

Pentru același interval de analiză, cele mai semnificative creșteri au fost înregistrate în ramuri precum: fabricarea altor mijloace de transport (15,9%, ca urmare a unei majorări de 31,6% a cererii pe piața internă, dar și a unei creșteri de 18,0% a cererii externe), fabricarea de mașini, utilaje și echipamente (14,4%, datorită și unei majorări de 21,2% a cererii interne, respectiv 19,2% a cererii externe), fabricarea echipamentelor electrice (o mărire a producției industriale de 13,6%, în contextul unei majorări de 20,7% a cererii externe și 10,3%, în cazul cererii interne), industria metalurgică (12,6%, avându-se în vedere creșterea de 16,1% a cererii interne, dar și cea de 13,8% în cazul cererii externe), industria construcțiilor metalice (12,2%, pe baza măririi de 23,0% a cererii externe, respectiv de 14,2% a cererii interne).

Tabel nr. 3 Producția industrială – evoluție pe ramuri la nivelul anului 2021

- an/an anterior -

2021	2020	Ramuri industriale	
↑	↓	extracția cărbunelui superior și inferior	
		fabricarea altor mijloace de transport	
		fabricarea de mașini, utilaje și echipamente	
		fabricarea echipamentelor electrice	
		industria metalurgică	
		industria construcțiilor metalice	
		fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie	
↓	↑	fabricarea produselor farmaceutice de bază	
		fabricarea substanțelor și produselor chimice	
	↓	↓	activități de servicii anexe extracției
			fabricarea articolelor de îmbrăcăminte
			fabricarea produselor din cocserie
			repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor
			alte activități extractive
			extracția petrolului brut și a gazelor naturale

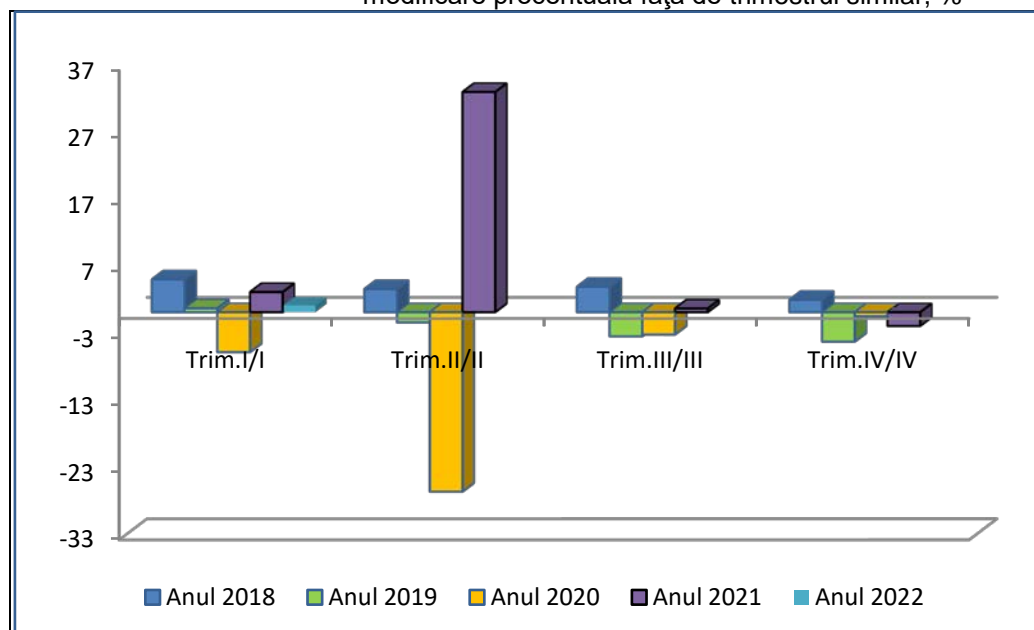
Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

La polul opus, au existat și ramuri industriale care au înregistrat scăderi ale producției industriale, dintre care amintim: activități de servicii anexe extracției (-8,6%), fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (-8,5%, avându-se în vedere o scădere de 10,4% a cererii externe), fabricarea produselor farmaceutice de bază (-4,8%, pe baza unei reduceri de 9,6% a cererii interne) sau fabricarea produselor de cocserie (-3,4%, în contextul unei reduceri de 25,6% a cererii pe piața externă, respectiv de 21,7% a cererii pe piața internă).

Analiza conjuncturală pentru primul trimestru al anului curent, estimează o creștere a producției industriale de 0,9%, față de trimestrul anterior, evoluție ce se încadrează în marja acestei perioade comparativ cu perioada anterioară. În aceste condiții, producția industrială se va mări ușor, cu 0,1% față de trimestrul similar, avându-se în vedere continuarea unor anumite restricții în sectoarele industriale, în lunile ianuarie și februarie ale anului 2022.

Grafic nr. 1 Dinamica volumului producției industriale

- modificare procentuală față de trimestrul similar, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS;

Din procesul de prelucrare a datelor, în care se au în vedere intervalele de creștere/scădere, cuprinse în chestionarul completat de agenții economici din eșantion și stabilite pentru evoluția din perioada ianuarie - martie, au rezultat estimări ale producției industriale pentru trimestrul I al anului curent comparativ cu perioada corespunzătoare a anului trecut, care ilustrează următoarele evoluții:

- Ramuri pentru care se așteaptă o **scădere mai mare de 10%**:
 - fabricarea substanțelor și a produselor chimice.
- Ramuri pentru care se așteaptă o **scădere între 10% și 5%**:
 - fabricarea de mobilă
 - fabricarea autovehiculelor de transport rutier
 - fabricarea echipamentelor electrice
 - extracția petrolului brut și a gazelor naturale.
- Ramuri pentru care se așteaptă o **scădere între 5% și 0%**:
 - prelucrarea lemnului
 - fabricarea produselor de cocserie
 - fabricarea băuturilor.
- Ramuri pentru care se așteaptă o **evoluție între 0% și 5%**:
 - fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice
 - fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice
 - industria alimentară
 - fabricarea de mașini, utilaje și echipamente.

- Ramuri pentru care se așteaptă o creștere între 5 și 10%:

- extracția cărbunelui superior și inferior
- fabricarea articolelor de îmbrăcăminte
- industria metalurgică
- fabricarea produselor textile
- industria construcțiilor metalice și a produselor din metal
- fabricarea produselor farmaceutice de bază
- fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie.

Ramuri pentru care se așteaptă o creștere între 10 și 15%:

- fabricarea produselor din tutun
- alte activități industriale
- alte activități extractive
- activități de servicii anexe extracției
- fabricarea altor mijloace de transport.

- Ramuri pentru care se așteaptă o creștere de peste 15%:

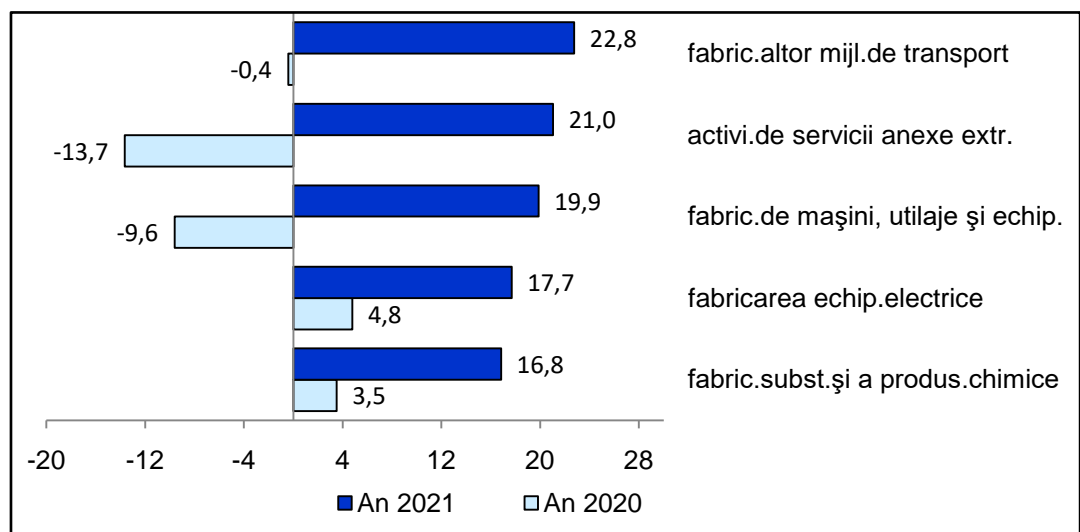
- fabricarea altor produse din minerale nemetalice
- tăbăcirea și finisarea pieilor
- extracția minereurilor metalifere
- tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor
- repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor.

Cifra de afaceri

Cifra de afaceri pe total industrie a scăzut în termeni reali cu 9,3% în cel de-al patrulea trimestru al anului 2021, față de trimestrul corespunzător, respectiv cu 3,8%, comparativ cu trimestrul III 2021, evoluția sa situându-se ușor peste așteptările prognozate anterior, dar sub evoluția ultimilor ani. Dacă ne referim la întreg anul 2021, majorarea cifrei de afaceri pe total industrie a fost de 5,1%, cu 5,5 puncte procentuale sub evoluția înregistrată de acest indicator în primele nouă luni.

Grafic nr. 2 Dinamica cifrei de afaceri totale în ramurile cu cea mai mare creștere

- modificare procentuală față de an anterior, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS;

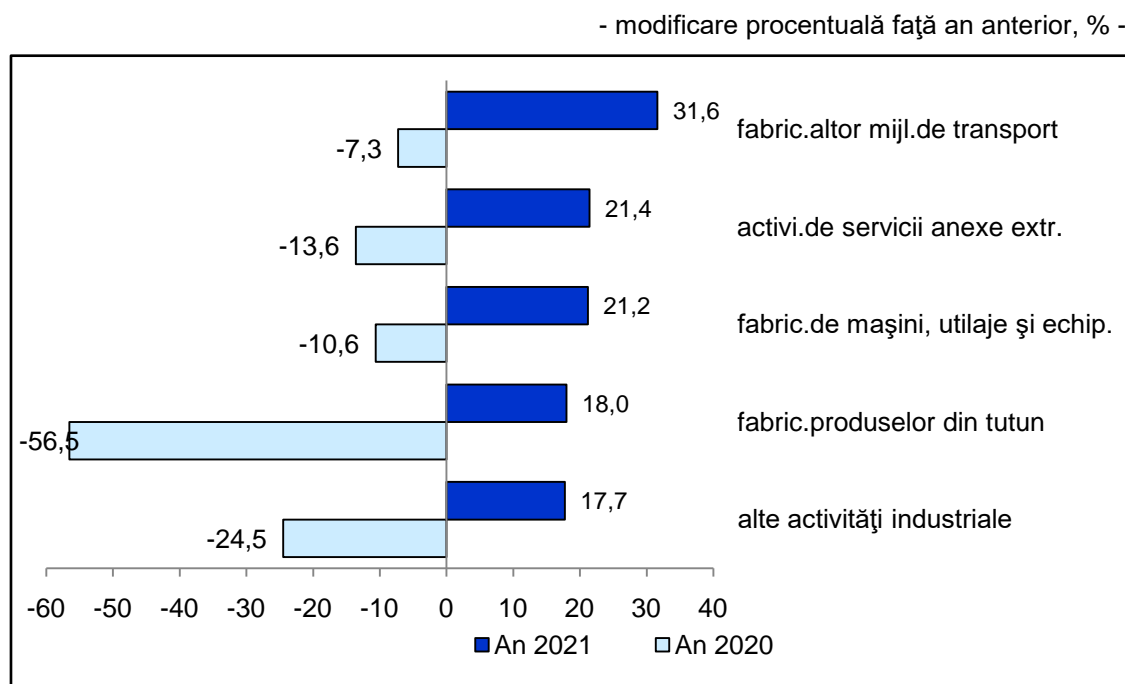
La nivelul anului 2021, față de anul 2020, cu excepția a patru ramuri, toate sectoarele industriale au înregistrat creșteri ale volumului cifrei de afaceri. Cele mai însemnate majorări, de peste 15%, au fost realizate în cazul următoarelor ramuri: fabricarea altor mijloace de transport, activități de servicii anexe extracției, fabricarea de mașini, utilaje și echipamente, fabricarea echipamentelor electrice, fabricarea substanțelor și a produselor chimice.

Scăderi ale volumului cifrei de afaceri pe total industrie s-au înregistrat doar în cazul ramurilor: fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea țițeiului (-22,7%), repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor (-12,3%), fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (-5,4%) și fabricarea produselor farmaceutice de bază (-1,5%).

În primul trimestru al anului curent se preconizează o scădere de 1,8% a cererii pe total industrie, față de trimestrul anterior, care se încadrează în marja de oscilație specifică pentru intervalul analizat. Comparativ cu perioada corespunzătoare, în trimestrul I al anului curent se estimează o reducere de 7,6%, a cererii pe total industrie. Aceste reduceri pot fi explicate și prin creșterile de preț, ce continuă să fie semnificative și la începutul anului curent.

Volumul **cifrei de afaceri din industrie pentru piața internă** a scăzut cu 11,3%, în cel de-al patrulea trimestru al anului curent, față de trimestrul corespunzător din anul trecut. Comparativ cu trimestrul anterior al anului curent s-a înregistrat o diminuare a cererii interne, în volum, de 10,7% (sub evoluțiile caracteristice acestei perioade). Astfel, la nivelul anului 2021 s-a realizat o creștere de 2,9% a cererii interne, comparativ cu anul 2020 (majorare prognozată la o cifră de 3,2%, în lucrarea precedentă).

Grafic nr. 3 Dinamica cifrei de afaceri pentru piața internă în ramurile cu cea mai mare creștere

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

În anul 2021, comparativ cu anul 2020, majoritatea ramurilor au înregistrat creșteri ale cifrei de afaceri pe piața internă, cu excepția a șase dintre acestea, unele depășind pragul de 15% și anume: fabricarea altor mijloace de transport, activități de servicii anexe extracției, fabricarea de mașini, utilaje și echipamente, fabricarea produselor din tutun, alte activități industriale.

Scăderi ale volumului cifrei de afaceri pe piața internă s-au înregistrat doar în cazul a șase ramuri, dintre care mai ample au fost în cazul sectoarelor: fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea țiteiului (-21,7%), fabricarea produselor farmaceutice de bază (-9,6%), repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor (-8,0%) sau prelucrarea lemnului (-3,2%).

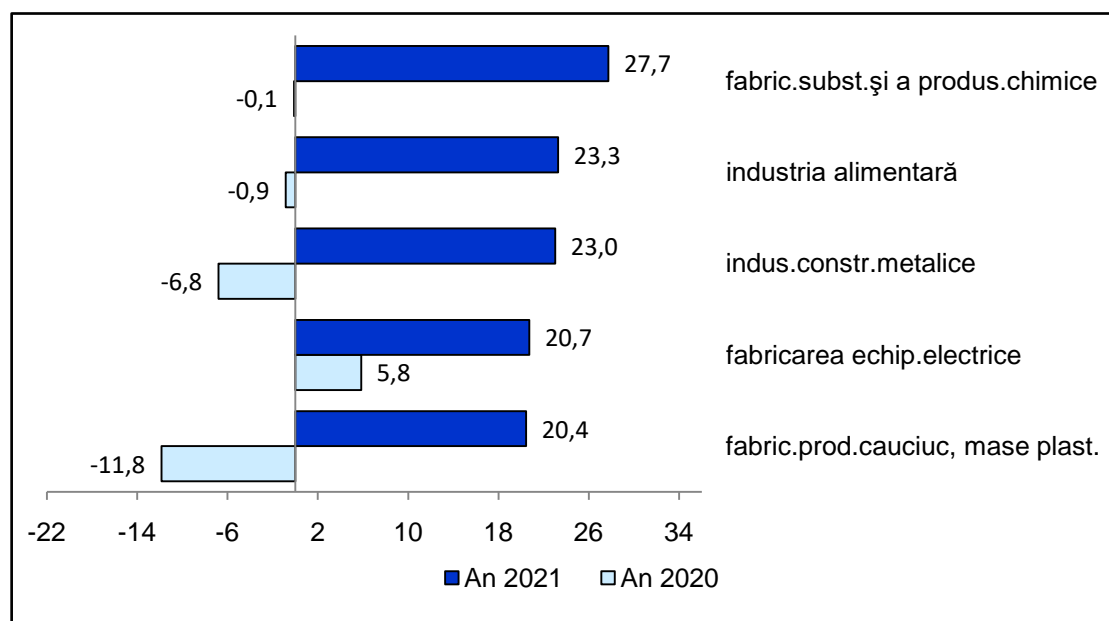
Agenții economici din eșantion estimează pentru primul trimestru al anului curent o scădere în termeni reali de 8,5% a cifrei de afaceri pe piața internă, față de trimestrul anterior, tendință caracteristică perioadei de analiză pentru acest indicator. În ceea ce privește raportarea la trimestrul corespunzător din anul trecut, se prevede o reducere de 13,3% a cererii interne.

Cifra de afaceri din industrie pentru piața externă, în termeni reali a înregistrat o creștere, cu 6,2% în trimestrul IV 2021 față de trimestrul anterior, variație ce se încadrează în perioada ultimului trimestru al anului. Comparativ cu trimestrul similar din anul 2020, cererea externă a scăzut, în volum, în trimestrul IV, cu 6,8%, reducere explicată prin manifestarea efectului de bază.

Astfel, la nivelul anului 2021 s-a înregistrat o creștere de 7,9% a volumului cifrei de afaceri pentru piața externă și în corelație cu realizările pentru volumul exporturilor de bunuri (20,1%).

Grafic nr. 4 Dinamica cifrei de afaceri pe piața externă în ramurile cu cea mai mare creștere

- modificare procentuală față de an anterior, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

Detaliind pe ramuri situația la nivel de an, majoritatea sectoarele, cu excepția a patru dintre acestea, au înregistrat creșteri ale volumului cifrei de afaceri pe piața externă, cele mai pronunțate, cu o majorare de peste 20%, fiind: fabricarea substanțelor și a produselor chimice, industria alimentară, industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, fabricarea echipamentelor electrice, fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice.

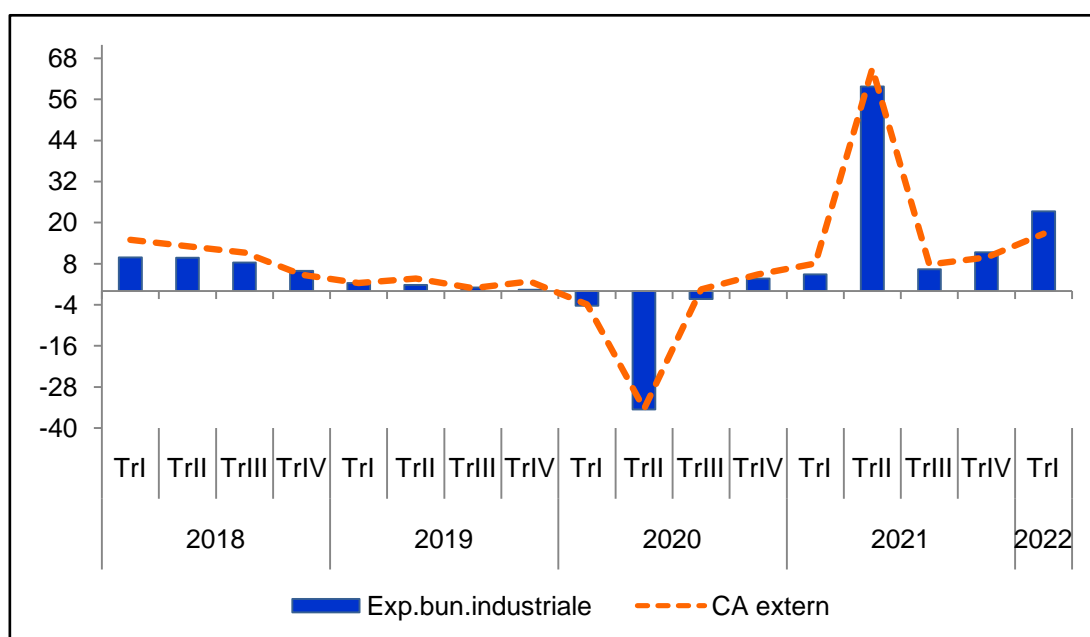
În aceeași perioadă de analiză, au fost înregistrate și scăderi ale cifrei de afaceri pe piața externă, în cazul a patru dintre ramuri și anume: repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor (-31,1%), fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea țigăii (-25,6%), fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (-10,4%) sau alte activități extractive (-1,4%).

La nivelul primului trimestru al anului curent, se estimează de către agenții economici o creștere de 6,4% a volumului cifrei de afaceri pe piața externă, față de trimestrul anterior, evoluție ce se încadrează în marja de oscilație pentru acest indicator în primele trei luni ale anului. Referitor la comparația cu trimestrul corespunzător, se preconizează o ușoară scădere, de 0,8%, a volumului cifrei de afaceri pe piața externă.

Pe parcursul anului 2020, exporturile de bunuri industriale s-au situat sub ritmul valorii cifrei de afaceri pe piața externă, tendință ce a continuat și pentru primele nouă luni ale anului 2021, când diferențele dintre cei doi indicatori s-au accentuat, iar ritmul valorii cifrei de afaceri pe piața externă a fost mai ridicat decât cel al exporturilor de bunuri industriale.

Grafic nr. 5 Evoluția exportului de bunuri industriale și a valorii cifrei de afaceri pe piața externă

- modificare procentuală față de trimestrul corespunzător din anul anterior, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

* Dinamica valorii exportului de bunuri industriale s-a calculat din evoluția indicatorului în mld.euro

* Dinamica valorii cifrei de afaceri pe piața externă s-a calculat din valoarea exprimată în lei.

Situația pentru trimestrul IV 2021 arată o inversare în evoluția celor doi indicatori, de data aceasta exporturile de bunuri industriale situându-se deasupra valorii cifrei de afaceri externe, cu circa 1,5 puncte procentuale.

Pentru trimestrul I 2022, prognoza arată că decalajul dintre cei doi indicatori este posibil să se mărească și s-ar situa la circa 6,7 puncte procentuale, în favoarea exporturilor de bunuri industriale, comparativ cu valoarea cifrei de afaceri pe piața externă, ceea ce înseamnă un export în creștere al societăților intermediare, în defavoarea exportului direct de la producători.

Stocurile

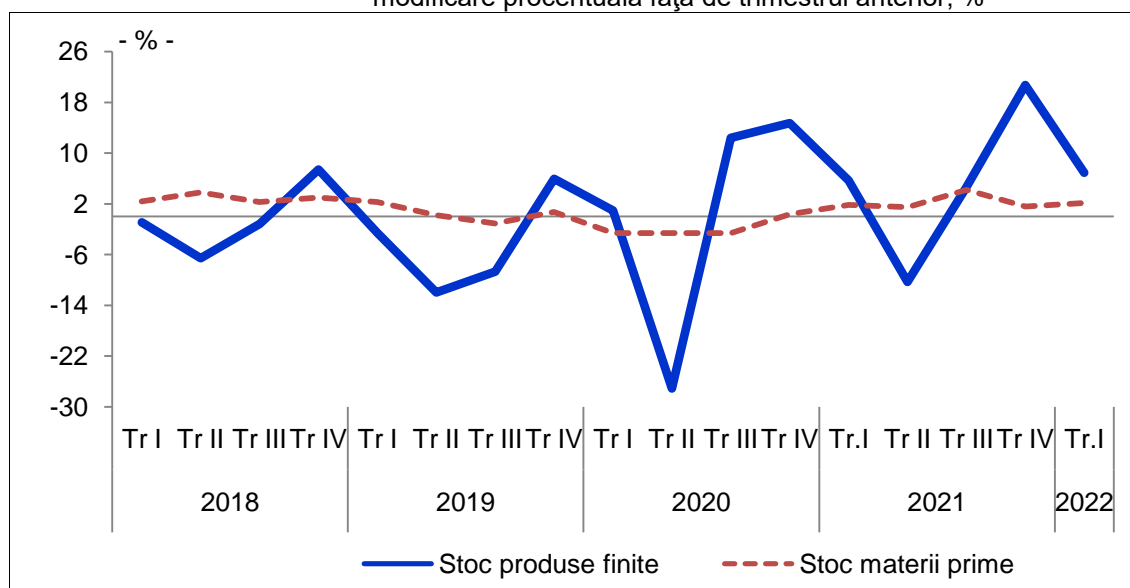
În trimestrul IV 2021, **stocurile de produse finite** au crescut cu 20,7%, comparativ cu trimestrul anterior și s-au majorat cu 19,6%, față de trimestrul IV 2020 (perioadă în care a continuat să se consume într-un procent mai ridicat de pe stoc), în condițiile unei scăderi a producției industriale (-2,1%), și a unei reduceri mai însemnate a volumului cifrei de afaceri pe total industrie (-9,3%). La nivel de an, stocurile de produse finite au crescut cu 12,9%, comparativ cu anul 2020.

Agenții economici apreciază că la nivelul primului trimestru al anului 2022 stocurile de produse finite vor crește cu 6,9% față de trimestrul anterior, în condițiile unui ritm de creștere al producției industriale de 0,9 puncte procentuale, comparativ cu scăderea în volum de 1,8% a cifrei de afaceri, prognozată pe total industrie. Comparativ cu trimestrul I 2021, pentru perioada ianuarie - martie a anului curent se așteaptă continuarea producerii unor stocuri ridicate, și anume o creștere de 21,0% a stocurilor de produse finite.

În ceea ce privește evoluția **stocurilor de materii prime** în primul trimestru al acestui an, agenții economici se așteaptă la o creștere de 2,2% față de trimestrul anterior, ce continuă tendința de evoluție pozitivă, față de perioada anterioară, existentă pe parcursul întregului an 2021, la un ritm mai ridicat decât la nivelul trimestrului IV 2021 (1,6%).

Grafic nr. 6 Evoluția stocurilor de produse finite și de materii prime

- modificare procentuală față de trimestrul anterior, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza rezultatelor din ancheta de conjunctură

Această creștere se datorează în special majorărilor de stocuri de materii prime, de peste 4%, din anumite sectoare industriale, cum ar fi: prelucrarea lemnului, fabricarea autovehiculelor de transport rutier, industria metalurgică, fabricarea altor mijloace de transport rutier, fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice.

Gradul de utilizare a capacităților de producție

Eurostat publică, pe baza rezultatelor unei anchete, evoluția **gradului de utilizare a capacităților de producție** în industria prelucrătoare. Sfera de cuprindere diferă de estimările economice din eșantionul CNSP pentru gradul de utilizare a capacităților de producție, eșantion în care sunt incluse și industria extractivă, precum și producția și furnizarea de energie electrică și termică.

Tabel nr. 4 Gradul de utilizare a capacităților de producție

- %-

AN	Gradul de utilizare	Trim.I	Trim.II	Trim.III	Trim.IV
2018	Estimări CNSP - total ind.	70,1	80,1	81,0	80,6
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	77,3	74,1	76,0	76,5
2019	Estimări CNSP - total ind.	82,6	82,9	78,7	76,9
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	75,6	73,6	74,5	74,6
2020	Estimări CNSP - total ind.	83,9	70,8	77,1	78,5
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	74,7	71,9	65,9	70,8
2021	Estimări CNSP - total ind.	74,5	79,6	70,8	73,8
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	73,0	73,2	73,4	72,6
2022	Estimări CNSP - total ind.	77,6			
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	72,7			

Sursa: prelucrări CNSP pe baza rezultatelor din ancheta de conjunctură și Eurostat

Astfel, agenții economici se așteaptă ca pentru trimestrul I 2022, să se atingă un nivel al gradului de utilizare a capacităților de producție, pe total industrie, de 77,6%, în creștere cu circa 3,8 puncte procentuale, față de trimestrul anterior, avându-se în vedere o creștere a producției în anumite ramuri industriale. Estimările Eurostat pentru gradul de utilizare în industria prelucrătoare indică, în schimb, o creștere ușoară a acestuia, cu doar 0,1 puncte procentuale, față de trimestrul anterior.

Explicația diferenței în estimările agenților economici este o creștere mai mare a gradului de utilizare a capacităților de producție în industria extractivă și în cazul producției și furnizării de energie electrică, respectiv o valoare aproximativ constantă a gradului de utilizare a capacităților de producție din ramurile industriei prelucrătoare.

Numărul mediu de salariați

În cel de-al patrulea trimestru al anului 2021, **numărul mediu de salariați** a scăzut ușor, cu 0,2%, față de trimestrul anterior, în timp ce față de trimestrul similar din anul 2020 s-a redus cu 0,4%. La nivelul anului 2021, se poate menționa o scădere de 1,2% a numărului mediu de salariați, comparativ

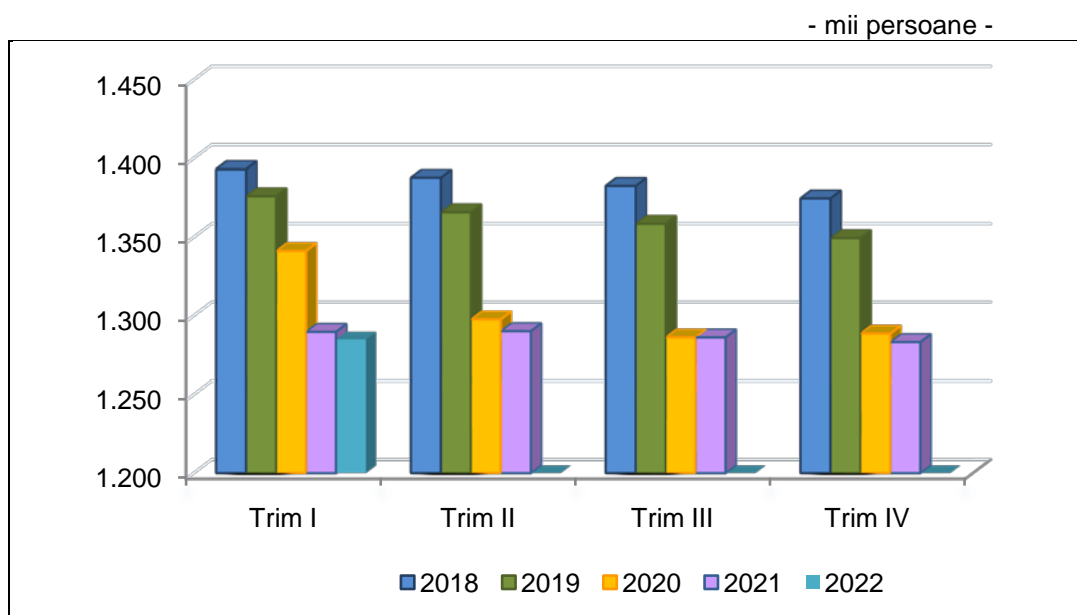
cu anul 2020, reducere prognozată la aproape aceeași valoare în lucrarea anterioară (-1,3%).

Principalele ramuri industriale în care s-au înregistrat scăderi ale numărului de salariați în anul 2021 au fost: extracția petrolului brut și a gazelor naturale (-18,2%), fabricarea produselor de cocserie (-11,6%), fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (-11,6%), extracția cărbunelui superior și inferior (-8,7%), tăbăcirea și finisarea pieilor (-8,6%).

Au existat și creșteri ale numărului mediu de salariați din industrie, la nivelul anului 2021, dintre care putem menționa: activități de servicii anexe extracției (+16,3%), fabricarea echipamentelor electrice (+8,0%), fabricarea produselor din tutun (+5,0%), alte activități extractive (+4,1%), fabricarea altor produse din minerale nemetalice (+3,9%).

Pe baza datelor transmise de respondenți și a evoluției din anul 2021, agenții economici estimează pentru primul trimestru al acestui an o creștere ușoară a nivelului numărului de salariați (0,1%), față de trimestrul anterior. Comparativ cu trimestrul similar, se așteaptă la nivelul trimestrului I al anului curent o reducere ușoară, de 0,4%, a efectivului de salariați.

Grafic nr. 7 Evoluția numărului mediu de salariați din industrie

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS;

Pentru trimestrul I 2022 - rezultatele din ancheta de conjunctură

În aproximativ jumătate dintre ramurile industriale, se prevăd creșteri ale numărului de salariați la nivelul primului trimestru al anului curent față de trimestrul anterior, dintre care amintim sectoarele industriale cu măriti de personal de peste 2%, și anume: fabricarea echipamentelor electrice (3,0%), industria metalurgică (2,9%), fabricarea produselor din tutun (2,6%), repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor (2,4%), fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie (2,4%).

Pentru o parte dintre ramurile industriale se așteaptă, în aceeași perioadă de analiză, scăderi ale numărului de salariați, șase dintre ele urmând a înregistra reduceri de personal de peste 1%, și anume: captarea, tratarea și distribuția apei (-6,2%), extracția cărbunelui superior și inferior (-2,4%),

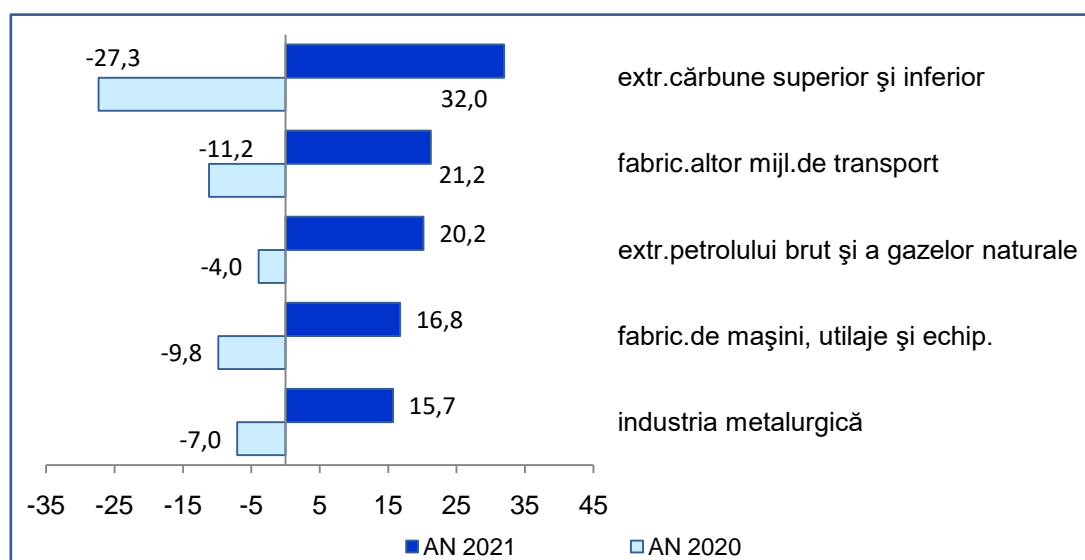
Productivitatea muncii

fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (-1,8%), extracția petrolului brut și a gazelor naturale (-1,7%), fabricarea produselor de cocserie (-1,3%).

Pe baza datelor statistice care consemnează o scădere a producției industriale, precum și reducerea ușoară a numărului de salariați din industrie, în perioada octombrie - decembrie 2021, comparativ cu aceeași perioadă a anului 2020, s-a înregistrat o diminuare de 2,0% a **productivității muncii**. În trimestrul IV 2021, comparativ cu trimestrul anterior, productivitatea muncii a crescut cu 3,0%, în contextul măririi producției industriale și a diminuării ușoare a numărului mediu de salariați pe total industrie. În anul 2021, s-a înregistrat o majorare de 8,2% pentru productivitatea muncii în industrie, comparativ cu anul 2020, coroborată cu creșterea de 7,1% a producției industriale, în aceeași perioadă de analiză.

Grafic nr. 8 Evoluția productivității muncii în ramurile cu cele mai mari creșteri

- modificare procentuală față de an anterior, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

Ramurile în care s-au înregistrat creșteri pronunțate, de peste 15%, ale productivității muncii, în anul 2021, comparativ cu anul 2020, sunt: extracția cărbunelui superior și inferior (32,0%), fabricarea altor mijloace de transport (21,2%), extracția petrolului brut și a gazelor naturale (20,2%), fabricarea de mașini, utilaje și echipamente (16,8%), industria metalurgică (15,7%).

Pentru aceeași perioadă de analiză, se pot menționa scăderi ale productivității muncii doar pentru șapte dintre ramurile industriale, dintre care putem menționa: activități de servicii anexe extracției (-22,1%), fabricarea produselor farmaceutice de bază și a preparatelor farmaceutice (-7,2%), alte activități extractive (-6,8%), fabricarea produselor din tutun (-5,2%).

În primul trimestru al anului curent, în condițiile unei creșteri estimate pentru volumul producției industriale se prognozează o mărire de 0,8% a productivității muncii, față de trimestrul anterior. Comparativ cu trimestrul similar, se prevede o ușoară creștere a productivității muncii de 0,5%.

Costul unitar cu forța de muncă

În cel de-al patrulea trimestru al anului 2021, **costul unitar cu forța de muncă în industrie** a crescut cu 2,7% față de trimestrul anterior, pe fondul unei mărituri de 5,8% a salariului net și s-a majorat cu 9,3% față de trimestrul corespunzător din anul 2020. La nivelul întregului an 2021, costul unitar cu forța de muncă a consemnat o creștere ușoară de 1,2%, determinată de creșterea nominală a salariului mediu net, mai mare cu 1,3 puncte procentuale, comparativ cu sporirea productivității în aceeași perioadă de analiză.

Pentru primul trimestru al anului 2022, agenții economici așteaptă o scădere de 1,4%, a costului unitar cu forța de muncă, față de trimestrul anterior, respectiv o majorare de 9,3%, comparativ cu trimestrul corespunzător al anului 2021, avându-se în vedere și creșterea ușoară a productivității muncii.

Prețurile producției industriale

În ceea ce privește **prețurile producției industriale**, în cel de-al patrulea trimestru al anului 2021 s-a consemnat o creștere importantă de 13,5%, comparativ cu trimestrul anterior, avându-se în vedere o majorare însemnată de 18,7% pe piața internă (în contextul continuării măririi prețului la materii prime, la gaze naturale și energie). Comparativ cu trimestrul similar al anului 2020, putem menționa creșteri ale prețurilor de producție de 30,8% în trimestrul IV 2021, pe seama majorării de 38,4% a componentei interne, respectiv de 17,9% a componentei externe.

La nivelul anului 2021, prețurile de producție pe total au avut cel mai înalt nivel din ultimii 15 ani, și anume s-au mărit cu 14,9%, față de anul 2020, o creștere mai mare realizându-se pentru prețurile de producție pe piața internă și anume 17,4%. Astfel, la nivel de an se observă majorări semnificative, peste 20%, pentru prețurile de producție pe total, la mai multe ramuri industriale și anume: fabricarea produselor de cocserie (46,0% - induse, în special, de creșterea cotațiilor internaționale la țiței), sectorul de producție și furnizare de energie electrică și termică (40,5%), extracția petrolului brut și a gazelor naturale (39,1%), industria metalurgică (38,6%), prelucrarea lemnului (22,5%), fabricarea substanțelor și a produselor chimice (20,4%).

Tabel nr. 5 Evoluția prețurilor producției industriale

- modificare procentuală față de trimestrul similar, % -

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
2017	3,5	3,0	3,6	3,7
2018	3,9	5,2	5,8	5,2
2019	4,6	4,6	3,5	3,2
2020	2,7	-1,4	-0,8	-0,5
2021	2,3	10,0	16,4	30,8
2022	43,9			

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS;

Pentru trimestrul I 2022 - rezultatele din ancheta de conjunctură

Pe baza estimărilor agenților economici din sectorul industrial, se așteaptă ca în primul trimestru al anului 2022 prețurile de producție să continue să crească cu 13,9%, comparativ cu trimestrul IV 2021.

În contextul dat, în trimestrul I 2022, comparativ cu trimestrul similar, prețurile producției industriale se estimează să înregistreze în continuare un nivel deosebit de ridicat și anume o creștere de 43,9%, determinată de majorarea de 59,2% pe piața internă, respectiv 17,7% pe cea externă. Prețurile de producție se estimează că vor continua să aibă creșteri însemnate și în prima parte a anului 2022, pe baza continuării majorărilor prețurilor materiilor prime, inclusiv prețurile la energie termică și gaze naturale.

Volumul creditelor

În urma prelucrării datelor din sondajul de conjunctură pentru sectorul industrial, în primul trimestru al anului curent față de trimestrul IV, agenții economici estimează o creștere de 1,4% pentru **volumul creditelor acordate agenților economici din industrie** și, respectiv, o scădere de 0,4% a **volumului creditelor restante**.

Tabel nr. 6 Ponderea creditelor restante în total credite

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
2018	4,0	3,4	3,2	3,0
2019	3,0	2,8	2,8	2,5
2020	2,5	2,5	2,4	2,2
2021	2,1	2,0	1,9	1,8
2022	1,7			

Sursa: prelucrări CNSP;

Pentru trimestrul I 2022 - rezultatele din ancheta de conjunctură

În ceea ce privește ponderea creditelor restante în total credite, se apreciază ca acestea să își mențină tendința de scădere manifestată pe tot parcursul anului 2021 și care se estimează a continua în 2022. Astfel, în primul trimestru al acestui an, ponderea creditelor restante se așteaptă să se situeze la 1,7%, sub valoarea de 1,8%, atinsă la finele anului 2021.

*

*

*

Metodologie

Comisia Națională de Strategie și Prognoză (CNSP) realizează trimestrial o Anchetă economică de conjunctură în sectorul industrial, prin care, pe baza răspunsurilor agenților economici intervievați referitor la nivelul producției industriale, a comenzilor, stocurilor și prețurilor, pot fi elaborate prognoze pe termen scurt.

Ancheta se bazează pe un eșantion de agenți economici (selectați din bilanțurile contabile depuse la Ministerul Finanțelor Publice) și pe un chestionar, ambele fiind elaborate în cadrul CNSP.

Eșantionul este alcătuit după o metodologie bine determinată, bazată pe metoda de sondaj pe grupe de natură stratificată la care s-a ținut cont de dimensiunile întreprinderii (număr de personal), ponderea grupei în producția

ramurii industriale și ponderea ramurii în total producție industrială.

Pentru anchetele de conjunctură realizate în anul 2022 s-a stabilit un eșantion de 455 agenți economici din sectorul industrial, fiind rezultatul unei rate de sondaj de 14,3% și furnizând o rată de acoperire de circa 61%.

Spre deosebire de celelalte sondaje pe termen scurt (sondaje realizate de Institutul Național de Statistică și Banca Națională a României) care au la bază aprecierea de către cei intervievați a tendinței de evoluție prin încadrarea sa în categorii ca ascendent, stabilitate, descendent, operându-se cu solduri conjuncturale, prezenta anchetă abordează încadrarea evoluției fiecărui indicator în plafoane de creștere/descrștere prestabilite, permițând astfel o cuantificare sub formă de procent a tendințelor viitoare. Intervalele luate în considerare ca fiind posibile pentru creștere sau scădere, sunt stabilite avându-se în vedere evoluțiile recente și cele viitoare ale unor parametri.

Principiul de calcul folosit la dezvoltarea anchetelor conjuncturale în cadrul CNSP are la bază metoda ponderărilor succesive, care ține seama de modificările structurale ale producției, stocurilor sau comenzilor, folosindu-se vectori de coeficienți calculați trimestrial care corectează datele de început de an.

Pentru o evaluare complexă a opiniei agenților economici, rezultatele anchetei sunt comparate cu realizările din perioadele anterioare, fie cele publicate de INS, fie cele din anchetele de conjunctură anterioare, după cum se specifică la fiecare indicator.